

2024-06-18

Fremia
Box 17011
104 62 Stockholm

Besöksadress
Krukmakargatan 21
Stockholm

08-702 54 00
info@fremia.se
fremia.se

Hållbara förutsättningar för idéburna verksamheter och civilsamhället

"Kostnader ökar markant, men ersättningarna ökar marginellt. Vi betalar idag för att bedriva omsorg åt det offentliga." Så beskriver en idéburen vård- och omsorgsgivare sin verklighet i Fremiabarometern som vi just har publicerat, där över 650 av Fremias medlemmar i civilsamhället och olika delar av välfärden har gett sin bild av de ekonomiska förutsättningarna.

Fremias medlemmar, som bedriver helt eller delvis offentligt finansierade verksamheter, är en avgörande del av samhällets sociala skyddsnet. De driver föräldrakooperativa förskolor och idéburna skolor. De är brukarkooperativ som anordnar personlig assistans. De driver kvinnojourer och andra skyddade boenden för våldsutsatta kvinnor och barn. De hjälper människor som har svårigheter att få eller behålla ett arbete in i arbetslivet och samhället. De bedriver äldreomsorg, annan social omsorg och sjukvård på idéburen grund. De möter människor i stor social utsatthet i ögonhöjd. De folkbildar och är en del av föreningslivet runt om i Sverige. När det finns anledning att påtala missförhållanden, eller argumentera för en annan samhällsutveckling än den rådande så gör man det, oavsett politiskt styre.

Fremias medlemmar rapporterar en alltmer ohållbar ekonomisk situation, där offentliga ersättningar och bidrag inte håller jämna steg med löneökningarna. Undersökningen visar sammantaget på en pressad ekonomisk situation för Fremias medlemmar:

- Nästan hälften uppger att intäkterna har minskat jämfört med föregående år.
- 38 procent förväntar sig minskade intäkter under det kommande året.
- En tredjedel förutser varsel eller uppsägningar inom de närmaste sex månaderna.

Fremia tror på den svenska modellen och står bakom en ordnad lönebildning. De kollektivavtal som våra medlemmar bär är kostnadsmässigt likvärdiga med den kostnadsökningsnorm för svensk arbetsmarknad som industrins parter kommer överens om. Vi vet att det frestar på kommunernas ekonomi att klara löneökningarna och pensionsavsättningarna för kommunens egna anställda. Men märket påverkar också alla de utförare som verkar på kommunens uppdrag och många verksamheter i ert lokala föreningsliv.

Civilsamhällets organisationer, samt idéburna och kooperativa verksamheter i välfärden, har inga stora rörelsemarginaler att ta av. Våra medlemmar strävar inte efter att lyfta maximal vinst, utan återinvesterar allt eventuellt överskott i verksamheten. De kan inte, som offentliga verksamheter ofta gör, gå med fleråriga underskott. De flesta organisationer har inget större eget kapital som de kan ta resurser ifrån för att finansiera löpande verksamhet.

Behovet av våra medlemmars verksamheter ökar. Det skriver nog de flesta kommunpolitiker under på. Samtidigt tvingar minskad offentlig finansiering, tillsammans med ökade kostnader, organisationerna att vidta åtgärder som påverkar deras förmåga att uppfylla sitt uppdrag. Den ekonomiska osäkerheten hotar både verksamheternas överlevnad och kvaliteten på de tjänster som erbjuds. I slutändan är det de människor som verksamheterna är till för som drabbas.

Fremia uppmanar kommunstyrelsen att, i budget 2025, räkna upp ersättningarna till idéburna och andra fristående verksamheter som bedrivs på ert uppdrag, samt de bidrag som ni

ger till civilsamhällets organisationer så att de speglar löneutvecklingen på arbetsmarknaden.

Hör gärna av er till oss om ni har frågor eller funderingar.

Med vänlig hälsning

Petter Skogar

vd

Fremia

Bifogas: Fremiabarometern

Kontakt:

Karin Liljeblad, senior branschexpert välfärd

karin.liljeblad@fremia.se

Patrik Schröder, civilsamhällessamordnare

patrik.schroder@fremia.se